

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέση σε εφαρμογή των φάσεων εγκατάστασης και εκμετάλλευσης του ευρωπαϊκού προγράμματος ραδιοαυσιπλοΐας μέσω δορυφόρου»

COM(2004) 477 τελικό — 2004/0156 (COD)

(2005/C 221/06)

Στις 16 Νοεμβρίου 2004, και σύμφωνα με το άρθρο 156 της ΣΕΚ, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την ανωτέρω πρόταση.

Το ειδικευμένο τμήμα «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές, κοινωνία των πληροφοριών», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, επεξεργάστηκε τη γνωμοδότησή του στις 17 Ιανουαρίου 2005, με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. RANOCCHIARI.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, στην 414η σύνοδο ολομέλειάς της, της 9ης Φεβρουαρίου 2005 υιοθέτησε με 134 ψήφους υπέρ και 3 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Εισαγωγή

1.1 Η ΕΟΚΕ έχει παρακολουθήσει από την αρχή την δημιουργία και την ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Προγράμματος ραδιοαυσιπλοΐας και εντοπισμού στίγματος μέσω δορυφόρου Galileo, αναγνωρίζοντας τον θεμελιώδη στρατηγικό του ρόλο για την ανταγωνιστικότητα του ευρωπαϊκού συστήματος, τόσο σε ό,τι αφορά τις καινοτόμες συνέπειες από οικονομικής και κοινωνικής πλευράς και από πλευράς απασχόλησης, όσο και σε ό,τι αφορά τη βελτίωση της ποιότητας ζωής που μπορεί να εξασφαλίσει το πρόγραμμα Galileo στην κοινωνία των πολιτών⁽¹⁾. Η ΕΟΚΕ επεσήμανε επίσης την ανάγκη σύνδεσης, από τη σύσταση της Κοινής Επιχείρησης Galileo⁽²⁾, των ιδιωτικών φορέων στην ανάπτυξη και στην εκμετάλλευση του συστήματος, εξασφαλίζοντας τη συνεχή υποστήριξη κατά τη διάρκεια των φάσεων ανάπτυξης και εγκατάστασης⁽³⁾.

1.2 Όπως υπογράμμισε η ΕΟΚΕ στην πιο πρόσφατη γνωμοδότησή της για το θέμα αυτό⁽⁴⁾, «το πρόγραμμα GALILEO εισήλθε επιτέλους σε φάση πραγματικής έναρξης της λειτουργίας του, κατόπιν της συμφωνίας που συνήφθη στις 26 Μαΐου 2003 στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος (ΕΥΔ) σχετικά με τις χρηματοδοτικές εισφορές των κρατών μελών της Υπηρεσίας», και επανέλαβε ότι «το πρόγραμμα GALILEO αποτελεί μείζονα πρόκληση για την Ευρωπαϊκή Ένωση, την ανεξαρτησία της, τις τεχνολογικές και επιστημονικές της ικανότητες, την οικονομία της και, κυρίως, για τον διαστημικό της τομέα».

2. Η σημερινή κατάσταση και η πρόοδος που έχει επιτευχθεί

2.1 Κρίνεται σκόπιμο να υπενθυμιστεί ότι το πρόγραμμα αναπτύσσεται σε τέσσερις φάσεις:

⁽¹⁾ Γνωμοδότηση – ΕΕ C 311 της 17.11.2001 σελ. 19.

⁽²⁾ Κοινή επιχείρηση Galileo: συστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 171 της ΣΕΚ με τον κανονισμό ΕΚ 876/2002 της 21 Μαΐου 2002. Εξασφαλίζει τη διαχείριση της φάσης ανάπτυξης του προγράμματος Galileo και προετοιμάζει τη διαχείριση της φάσης εγκατάστασης και εκμετάλλευσης του προγράμματος. Η έδρα της είναι στις Βρυξέλλες. Ίδρυτικά της μέλη είναι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος.

⁽³⁾ Γνωμοδότηση – ΕΕ C 48 της 21.2.2002, σελ. 42.

⁽⁴⁾ Γνωμοδότηση ΕΟΚΕ με θέμα «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο: κατάσταση προόδου του ερευνητικού προγράμματος GALILEO στις αρχές του 2004» – ΕΕ C 302 της 7.12.2004

— **η φάση καθορισμού**, η οποία ξεκίνησε το 1999 και ολοκληρώθηκε το 2001, κατά τη διάρκεια της οποίας σχεδιάστηκε η αρχιτεκτονική ολόκληρου του συστήματος και καθορίστηκαν οι πέντε προσφερόμενες υπηρεσίες που απαριθμούνται κατωτέρω· η φάση αυτή χρηματοδοτήθηκε κυρίως μέσω του 5ου κοινοτικού προγράμματος πλαισίου δράσεων ΕΤΑ 1998-2002,

— **η φάση ανάπτυξης και επικύρωσης**, η οποία ξεκίνησε το 2002 και θα ολοκληρωθεί το 2005 και η οποία αφορά την ανάπτυξη δορυφόρων και επίγειων στοιχείων του συστήματος καθώς και την επικύρωση σε κατάσταση τροχιάς· η δημόσια οικονομική επιδότηση ΕΕ/ΕΥΔ είναι ύψους 1,2 δις ευρώ, εκτός των 100 εκατομμυρίων ευρώ από το 6ο κοινοτικό πρόγραμμα πλαίσιο ΕΤΑ 2002-2006,

— **η φάση εγκατάστασης** η οποία καλύπτει τα έτη 2006 και 2007, με την κατασκευή και την εκτόξευση δορυφόρων — οι δύο πρώτοι δορυφόροι θα εκτοξευτούν τέλη του 2005 — καθώς και την πλήρη εγκατάσταση του επίγειου τμήματος της υποδομής. Η συνολική χρηματοδότηση είναι ύψους 2,1 δις ευρώ εκ των οποίων το 1/3, δηλαδή 700 εκατομ. ευρώ προέρχονται από τον κοινοτικό προϋπολογισμό και τα 2/3, δηλαδή 1,4 δις ευρώ από την κοινοπραξία που θα επιλεχθεί,

— **η φάση εκμετάλλευσης**, η οποία θα αρχίσει το 2008 και η οποία προβλέπει ετήσιο κόστος λειτουργίας και συντήρησης περίπου 220 εκατομμύρια ευρώ το οποίο θα αναλάβουν πλήρως οι ιδιώτες, με εξαίρεση έκτακτη παρέμβαση της ΕΕ συνολικού ύψους 500 εκατομ. ευρώ για τα πρώτα έτη της φάσης αυτής, σύμφωνα με τις αποφάσεις που θα ληφθούν για τις δημοσιονομικές προοπτικές του κοινοτικού προϋπολογισμού για τα έτη 2007–2013.

2.2 Μετά την ολοκλήρωση της φάσης καθορισμού, τον Μάιο του 2002 συστάθηκε η Κοινή Επιχείρηση Galileo, για περίοδο τεσσάρων ετών με στόχο «να εξασφαλίσει την ενότητα της διοίκησης και του δημοσιονομικού ελέγχου του σχεδίου όσον αφορά τη φάση έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης του προγράμματος Galileo και, προς το σκοπό αυτόν, να χρησιμοποιήσει τα κονδύλια που διατίθενται για το πρόγραμμα αυτό».

2.3 Εξάλλου με τον κανονισμό 1321/2004⁽¹⁾ με τον οποίο δημιουργείται η **Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή GNSS** (παγκόσμιο δορυφορικό σύστημα πλοήγησης) και με την κοινή δράση 2004/552/ΚΕΠΠΑ⁽²⁾, της 12^{ης} Ιουλίου 2004, πραγματοποιήθηκαν οι λειτουργικές δομές του συστήματος με στόχο τόσο τη διαχείριση των δημόσιων συμφερόντων που είναι συναφή με τα προγράμματα όσο και την εγγύηση της ασφάλειας και της προστασίας του συστήματος Galileo.

2.4 Σε διεθνές επίπεδο, η **Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής** υπέγραψαν στις 26 Ιουνίου 2004, μετά από τέσσερα χρόνια διαπραγματεύσεων, μία συμφωνία καθοριστικής σημασίας για το Galileo και το GPS⁽³⁾ σχετικά με την προώθηση, την παροχή και τη χρήση των υπηρεσιών των δύο συστημάτων πλοήγησης και εντοπισμού μέσω δορυφόρου και των συναφών εφαρμογών κατά τρόπο πλήρως συμβατό και διαλειτουργικό: το κάθε σύστημα θα λειτουργεί παράλληλα με το άλλο, χωρίς παρεμβολές μεταξύ των αντίστοιχων σημάτων. Τούτο θα επιτρέπει στο Galileo, στο πλαίσιο των παγκόσμιων δορυφορικών συστημάτων πλοήγησης GNSS, να καταστεί το παγκόσμιο πρότυπο των ανοικτών σημάτων για χρήση του πολίτη και εμπορική χρήση (το GPS έχει στρατιωτικό χαρακτήρα) και το οποίο να είναι προσβάσιμο και «επιθυμητό» ακόμα και στους χρήστες του GPS μέσω ενός ενιαίου δέκτη.

2.5 Πάντα σε επίπεδο διεθνούς συνεργασίας, στις 13 Ιουλίου 2004 υπογράφηκε συμφωνία συνεργασίας με το **Ισραήλ**, που αποτελεί συνέχεια της συμφωνίας που είχε υπογραφεί με την **Κίνα** στις 30 Οκτωβρίου 2003. Από καιρό έχουν αρχίσει διαπραγματεύσεις, για την επίτευξη διαλειτουργικότητας με το **σύστημα Glonass⁽⁴⁾ της Ρωσίας**, οι οποίες έχουν ήδη προχωρήσει όσον αφορά κυρίως την αγορά συχνοτήτων και τη χρήση των ρωσικών πυραύλων προώθησης, ενώ συμφωνίες συνεργασίας βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο διαπραγματεύσεων με την ίδια τη Ρωσική Ομοσπονδία, την Ουκρανία και την Ινδία. Εξάλλου έχουν αρχίσει επαφές με την Αυστραλία, τη Βραζιλία, το Μεξικό και την Νότιο Κορέα. Επίσης η Ελβετία, η Νορβηγία και ο Καναδάς μελετούν ενδεχόμενη οικονομική τους συμμετοχή.

(1) Κανονισμός του Συμβουλίου, σχετικά με τη δημιουργία δομών διαχείρισης για τα ευρωπαϊκά προγράμματα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης. (ΕΕ L 246 της 20.7.2004).

(2) Πρβλ. ΕΕ L 246 της 20.7. 2004.

(3) US GPS: Παγκόσμιο σύστημα εντοπισμού των ΗΠΑ, για στρατιωτικούς σκοπούς.

(4) Glonass: global navigation satellite system (παγκόσμιο δορυφορικό σύστημα πλοήγησης).

2.6 Στη **Λεκάνη της Μεσογείου** έχει ξεκινήσει ένα σχέδιο δράσης από την Ευρωμεσογειακή Διάσκεψη των Υπουργών Εξωτερικών, τον Απρίλιο του 2002 στη Valenza, στο οποίο περιλαμβάνεται η μεσογειακή συνεργασία όσον αφορά την ραδιοναυσιπλοία και τον εντοπισμό μέσω δορυφόρου. Πρόσφατα στο Κάιρο, η κοινή επιχείρηση Galileo προώθησε ένα σχέδιο **Euro-med GNSS** για την επίδειξη, την κατάρτιση και τον συντονισμό του περιφερειακού σχεδίου GNSS, προκειμένου να ελεγχθεί, σε συνεργασία με τους εταίρους Meda, ο αντίκτυπος του **EGNOS⁽⁵⁾**, γεωστατικού δορυφόρου πρόδρομου του Galileo.

2.7 Εφόσον τεθεί σε λειτουργία, το σύστημα Galileo προτίθεται να παρέχει **πέντε είδη υπηρεσιών**:

- μία ανοικτή βασική υπηρεσία, η οποία θα αφορά ειδικότερα εφαρμογές για το ευρύτερο κοινό και υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος,
- μία εμπορική υπηρεσία, η οποία θα επιτρέπει την ανάπτυξη εφαρμογών για επαγγελματικούς σκοπούς και θα παρέχει αυξημένες επιδόσεις σε σύγκριση με τη βασική υπηρεσία, ιδίως όσον αφορά τη διασφάλιση παροχής υπηρεσιών,
- μια υπηρεσία ασφάλειας της ζωής (Safety of Life), πολύ υψηλής ποιότητας και πληρότητας, για εφαρμογές στις οποίες η ανθρώπινη ζωή τίθεται σε κίνδυνο, όπως η αεροπλοία ή η ναυσιπλοία,
- μία υπηρεσία έρευνας και διάσωσης, με στόχο την ουσιαστική βελτίωση των υπάρχοντων συστημάτων παροχής συνδρομής σε καταστάσεις κινδύνου και διάσωσης προσώπων,
- μία **κρατικά ρυθμιζόμενη υπηρεσία** (αποκαλούμενη «Public Regulated Service» ή PRS), κρυπτογραφημένη και ανθεκτική σε κάθε είδους παρεμβολές, η οποία θα καλύπτει κυρίως τις ανάγκες των δημόσιων φορέων σε θέματα πολιτικής προστασίας, εθνικής ασφαλείας και προστασίας της δημόσιας τάξης και του νόμου, που απαιτούν απόλυτη προστασία.⁽⁶⁾

2.8 Λόγω των χαρακτηριστικών χρήσης και πολιτικής διαχείρισης καθώς και των κύριων εμπορικών και επαγγελματικών εφαρμογών του συστήματος Galileo, η πιθανή αγορά του σύμφωνα με την Επιτροπή τοποθετείται γύρω στο 2010, στα τρία σχεδόν δισεκατομμύρια δέκτες, με ετήσιες επιστροφές επενδύσεων 250 δις ευρώ περίπου καθώς και με τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και θέσεων εργασίας πολύ υψηλού επιπέδου της τάξεως εκατοντάδων χιλιάδων μισθωτών, εκ των οποίων πάνω από 150 000 στην Ευρώπη.

(5) EGNOS: Ευρωπαϊκό σύστημα πλοήγησης με υπέρθεση γεωστατικών δορυφόρων: σύστημα που βασίζεται στη διόρθωση του σήματος GPS μέσω δικτύου επίγειων σταθμών και γεωστατικών δορυφόρων. Το EGNOS που ξεκίνησε το 1996 και λειτουργεί ήδη ως πρόδρομος του Galileo, θα πρέπει τώρα να ενσωματωθεί στο Galileo και ως κοινό καθεστώς παραχώρησης.

(6) Πρβλ. σύμβαση παραχώρησης των φάσεων εκμετάλλευσης και διαχείρισης του προγράμματος Galileo – 2003/s200-179789 που δημοσιεύτηκε στις 17 Οκτωβρίου 2003.

2.9 Η κοινή επιχείρηση Galileo ολοκλήρωσε, τον Σεπτέμβριο του 2004, την **φάση της διαδικασίας υποβολής προσφορών** και έλαβε τις τελικές προτάσεις δύο υποψήφιων κοινοπραξιών για την παραχώρηση (Eurely⁽¹⁾) και Inavsat⁽²⁾), προτάσεις που υπέβαλε προς οριστική αξιολόγηση με βάση τρία κριτήρια: επιχειρηματική και οικονομική ικανότητα, τεχνικές δεξιότητες, νομικές και συμβατικές πτυχές.

2.10 Σύμφωνα με την εντολή της, η κοινή επιχείρηση αφού παρουσίασε μία σχετική έκθεση στην Επιτροπή και αφού η τελευταία υπέβαλε μία ανακοίνωση στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο⁽³⁾ για τη μετάβαση στις φάσεις εγκατάστασης και εκμετάλλευσης, θα μπορεί να αποκτήσει «**τις απαραίτητες πολιτικές οδηγίες όσον αφορά τη δημόσια χρηματοδότηση των επόμενων φάσεων του προγράμματος και των υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας**, ιδιαίτερα του καθορισμού των υπηρεσιών» και, κατά συνέπεια, να προωθήσει την πρόταση ανάθεσης για την υπογραφή της σύμβασης από την Εποπτική Αρχή η οποία είναι εκ των πραγμάτων η υπογράφουσα αρχή αρμόδια για την εκτέλεση της σύμβασης σύμφωνα με τον προαναφερθέντα κανονισμό EK 1321/2004.

2.11 Η ΕΟΚΕ διερωτάται μήπως αυτή η διαδικασία κινδυνεύει να καταστεί ιδιαίτερα πολύπλοκη με επικαλύψεις και διπλούς ελέγχους που ούτε σαφείς είναι ούτε ευέλικτοι.

2.12 Εξάλλου, η **Εποπτική Αρχή**, που αναφέρεται στην πρόταση κανονισμού που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας γνωμοδότησης και όπου ορίζεται ως κοινοτική υπηρεσία διαχείρισης των δημοσίων συμφερόντων σχετικά με τα ευρωπαϊκά προγράμματα ραδιοαυσιπλοίας μέσω δορυφόρου, που διέπεται από τον κανονισμό EK 1321/2004, θα λειτουργήσει μόνο το 2005.

3. Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

3.1 Η πρόταση κανονισμού που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας γνωμοδότησης, ανταποκρίνεται στην ανάγκη να υπάρχει **ειδικό νομικό μέσο**, που να διασφαλίζει στο πρόγραμμα αυτόνομο κονδύλιο του προϋπολογισμού, να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη διαχείριση και εποπτεία των φάσεων εγκατάστασης και εκμετάλλευσης του Galileo από οικονομικής πλευράς, ακόμη και έναντι του αναδόχου.

3.2 Η παρούσα πρόταση κανονισμού αποσκοπεί, συνενός, στη σταθεροποίηση των όρων της χρηματοδοτικής εισφοράς της Κοινότητας για τις φάσεις εγκατάστασης και εκμετάλλευσης και εστιάζεται:

3.2.1 στην ανάγκη κοινοτικής παρέμβασης προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή του χρηματοδοτικού πλαισίου μεταξύ των

(¹) Eurely: κοινοπραξία που ιδρύθηκε από Alcatel, Finmeccanica και Vinci.

(²) INAVSAT: ιδρύθηκε από EADS Space, Inmarsat ventures και the Thales group.

(³) COM(2004) 636 τελικό της 6ης Οκτωβρίου 2004

πόρων που παρέχει η Κοινότητα και των πόρων που διαθέτει ο ανάδοχος:

— από τη παροχή των διαφόρων υπηρεσιών που δημιουργεί το πρόγραμμα Galileo,

— από τις άδειες και τα πνευματικά δικαιώματα για τα στοιχεία του συστήματος τα οποία έχει παραχωρήσει δωρεάν η Εποπτική Αρχή,

— από τα μακροχρόνια δάνεια που θα χορηγήσει η ΕΤΕ,

3.2.2 στην καταλληλότητα του θεσμικού καθεστώτος διαχείρισης και ελέγχου της Εποπτικής Αρχής.

4. Γενικές παρατηρήσεις

4.1 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει ότι θα πρέπει να εξεταστούν ήδη από τώρα τα τεχνικά χαρακτηριστικά των διαφόρων παρεχόμενων υπηρεσιών προκειμένου να **εξασφαλιστούν ανοικτά πρότυπα** που θα καταστήσουν δυνατή την πρόσβαση σε μεταγενέστερους φορείς παροχής υπηρεσιών και σε καινοτόμα είδη υπηρεσιών, με την αποφυγή τεχνητών εμποδίων ή υψηλών οφειλών για τις νεοεισερχόμενες επιχειρήσεις ιδίως εάν είναι μικρών διαστάσεων.

4.2 Όσον αφορά την **καταλληλότητα του δημοσιονομικού πλαισίου** αναφοράς, η ΕΟΚΕ ελπίζει ότι οι νέες δημοσιονομικές προοπτικές του κοινοτικού προϋπολογισμού θα εγκριθούν το συντομότερο δυνατό και υποστηρίζει το αίτημα της Επιτροπής για χορήγηση στο πρόγραμμα Galileo του ποσού του 1 δις ευρώ, μέσω ειδικού κονδυλίου του προϋπολογισμού που να μην εξαρτάται από άλλες θέσεις του προϋπολογισμού. Η ΕΟΚΕ ζητά επίσης το ποσό αυτό να αυξηθεί δεόντως για να διασφαλιστεί η ανάπτυξη και η ενσωμάτωση του EGNOS στο πρόγραμμα Galileo. Η ΕΟΚΕ κρίνει επίσης σκόπιμο οι δράσεις έρευνας για τα δορυφορικά συστήματα ραδιοεντοπισμού GNSS να περιληφθούν και να επιδοτηθούν στο πλαίσιο του 7^{ου} προγράμματος πλαισίου ΕΤΑ.

4.3 Η ΕΟΚΕ διερωτάται εξάλλου για τον τρόπο με τον οποίο θα ενταχθούν στο πλαίσιο αυτό οι ενδεχόμενες δημόσιες εισφορές οργανισμών τρίτων χωρών που έχουν ήδη εκδηλώσει το ενδιαφέρον τους να συμμετέχουν οικονομικά στο πρόγραμμα Galileo.

4.4 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι στο δημοσιονομικό πλαίσιο για τον ανάδοχο αναφέρονται οφέλη που απορρέουν από τη λειτουργία τους ως φορέα παροχής υπηρεσιών και καρπωτή των δωρεάν αδειών και πνευματικών δικαιωμάτων (IRP). Εν προκειμένω η ΕΟΚΕ δεν μπορεί παρά να εκφράσει τις ανησυχίες της για ενδεχόμενη προδιάθεση δεσπόζουσας ή μονοπωλιακής θέσης του αναδόχου, με πιθανές συνέπειες τη στρέβλωση του ανταγωνισμού και τον περιορισμό της ελεύθερης αγοράς.

4.5 Σε ότι αφορά την καταλληλότητα του **θεσμικού πλαισίου διαχείρισης και ελέγχου** που ανατίθεται σε εξωτερική ευρωπαϊκή υπηρεσία (ευρωπαϊκή εποπτική αρχή του παγκόσμιου δορυφορικού συστήματος πλοήγησης <GNSS>), η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει τα ακόλουθα σημεία:

4.5.1 **το διοικητικό συμβούλιο της ευρωπαϊκής αρχής GNSS** αποκλείει την εκπροσώπηση της ευρωπαϊκής υπηρεσίας διαστήματος, η οποία αντιθέτως αποτελεί μέρος του διοικητικού συμβουλίου της κοινής επιχείρησης.

4.5.2 Οι **αρμοδιότητες διαχείρισης και ελέγχου** μεταβιβάζονται από την κοινή επιχείρηση στην ευρωπαϊκή αρχή GNSS η οποία διαχειρίζεται τους πόρους του προγράμματος Galileo, λειτουργεί ως αναθέτουσα αρχή και συνάπτει με τον ανάδοχο τις συμβάσεις παραχώρησης, μεριμνά για την τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων, παραχωρεί στον ανάδοχο τα δικαιώματα χρήσης αγαθών κατά τη διάρκεια της σύμβασης, διαχειρίζεται τη συμφωνία με τον φορέα εκμετάλλευσης του EGNOS, συντονίζει τις πρωτοβουλίες των κρατών μελών για τις συχνότητες που απαιτούνται για τη λειτουργία του συστήματος, διασφαλίζει ότι οι συνιστώσες του συστήματος είναι δεόντως πιστοποιημένες, και συμβάλει στην τήρηση των διατάξεων ασφάλειας συμπεριλαμβανομένων και όσων απορρέουν από την κοινή δράση 2004/552ΚΕΠΠΑ.

4.5.3 Η ΕΟΚΕ δεν μπορεί να κρύψει την ανησυχία της για την ιδιαίτερα ευαίσθητη φάση της μετάβασης αρμοδιοτήτων από την **κοινή επιχείρηση** της οποίας η λειτουργία σταματά τον Μάιο του 2006 στην **νέα ευρωπαϊκή εποπτική αρχή GNSS**, η οποία θα αρχίσει να λειτουργεί το πρώτο εξάμηνο του 2005.

4.5.4 Η ΕΟΚΕ συνιστά συνεπώς στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο να παρακολουθούν αυτή τη φάση μετάβασης και «συγκατοίκησης» της κοινής επιχείρησης και της ευρωπαϊκής εποπτικής αρχής.

4.5.5 Οι διατάξεις της **κοινής δράσης 2004/552/ΚΕΠΠΑ** και ο κανονισμός με τον οποίο δημιουργείται η ευρωπαϊκή εποπτική αρχή GNSS, που προβλέπει τη σύσταση **επιτροπής ασφάλειας και προστασίας του συστήματος**, διέπουν τα θέματα εσωτερικής ασφάλειας του Galileo.

Κατά τη γνώμη της ΕΟΚΕ θα πρέπει από τώρα να εξεταστούν σε βάθος οι σχέσεις του συστήματος Galileo με τις άλλες υφιστάμενες ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες, όπως το παγκόσμιο σύστημα ελέγχου για το περιβάλλον και την ασφάλεια (Global monitoring for environment and security — GMES), το σύστημα Cospas-Sarsat⁽¹⁾ έρευνας και διάσωσης, τα δίκτυα για τη δικαιοσύνη και τις εσωτερικές υποθέσεις, τα δίκτυα πολυμέσων GRID, κλπ.

⁽¹⁾ COSPAS (ρωσικό ακρωνύμιο του «Cosmicheskaya Sistyema Poiska Anariynich Sudon», δηλαδή «Διαστημικό σύστημα για την αναζήτηση διαστημοπλοίων σε δυσκολία») -SARSAT («Search and Rescue Satellite-Aided Tracking»: έρευνα και διάσωση μέσω δορυφόρου) πρόκειται για ένα διεθνές σύστημα έρευνας, εντοπισμού και διάσωσης μέσω δορυφόρου για ανθρωπιστικούς σκοπούς. Το σύστημα κατά την περίοδο 1982-2003, συνέβαλε στη διάσωση 15.000 ατόμων σε όλο τον κόσμο.

4.5.6 Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει την ανάγκη, που έχει εκφράσει σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της⁽²⁾, παράλληλα με την αντιμετώπιση των προβλημάτων ασφάλειας να εξεταστούν και τα προβλήματα **προστασίας του ιδιωτικού βίου και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με την ανάθεση του θέματος, όπου αυτό είναι δυνατό, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Θεμελιωδών Δικαιωμάτων**,⁽³⁾ ή με την **πρόβλεψη δημιουργίας κατάλληλου συμβουλευτικού οργανισμού**. Πράγματι δεν επαρκεί η αναφορά του κανονισμού ΕΚ 45/2001 που γίνεται στο άρθρο 19 του κανονισμού για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής GNSS. Η ρητή διασφάλιση της κατάλληλης προστασίας του ιδιωτικού βίου και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έχει, κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, την ίδια σημασία με την ασφάλεια εάν θέλουμε να εξασφαλίσουμε την επιτυχία του συστήματος Galileo με την πλήρη υποστήριξη της κοινωνίας των πολιτών.

4.5.7 Πάντα όσον αφορά τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι μία πρωτοβουλία τόσο σημαντική για την Ευρώπη όπως το πρόγραμμα Galileo είναι σχεδόν άγνωστη στην πλειοψηφία των ευρωπαίων πολιτών. Εν προκειμένω, η ΕΟΚΕ εύχεται τα θεσμικά κοινοτικά όργανα από κοινού με τις εθνικές κυβερνήσεις να ξεκινήσουν μία εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης η οποία εκτός από το να γνωστοποιεί και να αξιολογεί αυτό το πολύτιμο προϊόν της ευρωπαϊκής έρευνας και βιομηχανίας, να καθησυχάζει τους ευρωπαίους πολίτες όσον αφορά το σεβασμό και την προστασία των δικαιωμάτων τους για τον ιδιωτικό τους βίο.

5. Ειδικές παρατηρήσεις

5.1 Σε σχέση με τα προαναφερθέντα η ΕΟΚΕ συνιστά στις αιτιολογικές σκέψεις της πρότασης κανονισμού να συμπεριληφθούν οι ακόλουθες παρατηρήσεις:

5.1.1 **νέα αιτιολογική σκέψη 3α:** «Λόγω του αντίκτυπου που ενδέχεται να έχει το πρόγραμμα στη ζωή των ευρωπαίων πολιτών, η Επιτροπή θα καταβάλει προσπάθειες ώστε να ανατεθεί στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ή σε ένα συμβουλευτικό όργανο» ad hoc», η προστασία του ιδιωτικού βίου και των προσωπικών δεδομένων κατά την παροχή των υπηρεσιών του Galileo, προκειμένου να διασφαλιστεί η διαφανής ανάπτυξη και ο συνεχής διάλογος με τους πιθανούς χρήστες και την κοινωνία των πολιτών».

⁽²⁾ Πρβ. γνωμοδότηση CESE με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση κοινής επιχείρησης Galileo» σημείο 3.5 – ΕΕ C 48 της 21.2.2002.

⁽³⁾ Πρβλ. COM (2004) 693 της 25/10/04, Ανακοίνωση της Επιτροπής η οποία προτείνοντας τη σύσταση της Υπηρεσίας εντός του 2005, υποθέτει ότι θα ανατεθεί σε αυτή και η προστασία των φυσικών προσώπων που επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

5.1.2 **στην αιτιολογική σκέψη 12 να προστεθεί:** «, να εξασφαλισθούν περαιτέρω κοινοτικοί πόροι στην ίδια θέση του προϋπολογισμού για την ανάπτυξη και την ενσωμάτωση του EGNOS στο Galileo και να προβλεφθεί κατάλληλη θέση και πόροι στο πλαίσιο του 7^{ου} προγράμματος πλαισίου ETA για τη ραδιοναυσιπλοΐα μέσω δορυφόρου και την ολοκλήρωση των υφιστάμενων δικτύων».

5.1.3 **νέα αιτιολογική σκέψη 13α:** «η Επιτροπή και το Συμβούλιο θα εξασφαλίσουν ότι η διαδικασία μετάβασης της κοινής επιχείρησης Galileo στη νέα Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή GNSS θα πραγματοποιηθεί σε απόλυτη διαφάνεια για να αποφευχθούν πιθανές επικαλύψεις, λειτουργικές καθυστερήσεις ή, ακόμη χειρότερα, περιορισμοί στην αγορά».

5.1.4 **νέα αιτιολογική σκέψη 14α:** «η Επιτροπή θα μεριμνήσει ώστε οι ενδεχόμενες εισφορές και οικονομικές συμμετοχές οργανισμών τρίτων χωρών στην ιδιοκτησία της Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής GNSS να πραγματοποιηθούν με την τήρηση των αμοιβαίων συμφερόντων και των υφιστάμενων ανισοτήτων μέσω κατάλληλων συμφωνιών που να υποβληθούν στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο».

6. Συμπεράσματα

6.1 Η **ΕΟΚΕ** επαναλαμβάνει ότι **υποστηρίζει πλήρως το πρόγραμμα Galileo** και την επίτευξη των χρόνων υλοποίησης των δύο τελευταίων φάσεων της ανάπτυξής του, προκειμένου να καταστεί πλήρως λειτουργικό το 2008.

6.2 Η **ΕΟΚΕ** καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει την εκ των προτέρων αξιολόγηση του επιπλέον οφέλους για τον ανάδοχο, που θα προκύψει από την παροχή των υπηρεσιών και των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, ανακοινώνοντας με σαφήνεια και ακρίβεια τα αποτελέσματα αυτής της αξιολόγησης.

6.3 Η **ΕΟΚΕ** επισημαίνει ότι έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικά βήματα προς τα εμπρός για την υλοποίηση μιας υποδομής παγκό-

σμιας εμβέλειας, ιδιαίτερα με τη Συμφωνία Συνεργασίας **ΕΕ/ΗΠΑ** με στόχο την πλήρη συμβατότητα και διαλειτουργικότητα των δορυφορικών συστημάτων ραδιοναυσιπλοΐας και εντοπισμού στίγματος που υπάρχουν σε παγκόσμια κλίμακα.

6.4 Η **ΕΟΚΕ** υπογραμμίζει τη σημασία της διεθνούς συνεργασίας με την Κίνα και το Ισραήλ και εκτιμά ότι όλες οι προσπάθειες πρέπει να επικεντρωθούν για την επίτευξη αμοιβαίου οφέλους με την Ελβετία και τη Νορβηγία, τη Ρωσική Ομοσπονδία, την Ουκρανία, την Ινδία, την Αυστραλία, το Μεξικό, τη Βραζιλία, τη Νότιο Κορέα. Η **ΕΟΚΕ** εκτιμά ότι η Δεκάνη της Μεσογείου πρέπει να αποτελεί μία προνομαχική περιφέρεια εφόσον ήδη επωφελείται από τις υπηρεσίες που παρέχει το EGNOS και συνιστά μια στρατηγικής σημασίας περιοχή για την ειρήνη, τη σταθερότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη της Ευρώπης.

6.5 Εν προκειμένω, η **ΕΟΚΕ** είναι πεπεισμένη ότι το άνοιγμα προς τρίτες χώρες αποτελεί σημαντική συμβολή στην διάσταση της εξωτερικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6.6 Η **ΕΟΚΕ** εύχεται να μπορέσει η Επιτροπή να διαθέσει μία θέση του προϋπολογισμού σε μια εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης η οποία εκτός από το να γνωστοποιεί και να αξιολογεί αυτό το πολύτιμο προϊόν της ευρωπαϊκής έρευνας και βιομηχανίας, να καθησυχάζει τους ευρωπαίους πολίτες όσον αφορά το σεβασμό και την προστασία των δικαιωμάτων τους για τον ιδιωτικό τους βίο.

6.7 Η **ΕΟΚΕ** εκφράζει τέλος την ευχή να ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις της και οι συστάσεις της για ορισμένες αιτιολογικές σκέψεις του προτεινόμενου κανονισμού (προστασία του ιδιωτικού βίου, αύξηση των οικονομικών πόρων, περίοδος μετάβασης και συνεισφορές τρίτων χωρών) όπως επισημάνθηκαν ανωτέρω. Οι συστάσεις αυτές αποσκοπούν να συμβάλουν σε μεγαλύτερη διαφάνεια και σαφήνεια της πρωτοβουλίας καθώς και στην εξασφάλιση των κατάλληλων πόρων προς όφελος τόσο των θεσμικών οργάνων όσο και της κοινωνίας των πολιτών.

Βρυξέλλες, 9 Φεβρουαρίου 2005

Η Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Anne-Marie SIGMUND